

РЕШЕНИЕ

№ 12598

гр. София, 31.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав, в
публично заседание на 10.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **191** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Производството е образувано по жалба на К. И. Г., ЕГН [ЕГН], срещу Решение № Ж – 1086/03.12.2025г. на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), с което е прекратено административното производство по негова жалба вх. № Е-13-262-308/26.09.2025г.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение поради нарушение на материалния закон. Жалбоподателят счита, че измененията на чл. 29, ал. 1 от ЗЕВИ, въведени със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници /ЗИД на ЗЕВИ/, обн. ДВ, бр. 86/2023, във връзка с които се иска предоставяне на гаранция в размер на 50 000 лв. на мегават, нямат ретроактивно действие и по силата на §69 започналите процедури следва да се довършат по досегашния ред. Сочи, че §70, ал.2 предвижда една единствена хипотеза на изключение от §69, която в случая не е налице. Отделно твърди, че е налице нарушение на сроковете за произнасяне от страна на електроразпределителното дружество и оператора на електропреносната мрежа и забавянето на процедурата е в нарушение едновременно на срока по чл.16, ал.1 от Наредба № 6/2014г. и на принципите на добросъвестност и защита на интересите на страните по чл.6 от АПК. Иска се съдът да отмени Решение № Ж – 1086/03.12. 2025г. и преписката да бъде върната на КЕВР със задължителни указания. В съдебното заседание жалбоподателят се представлява от адв. Г., която поддържа жалбата и моли тя да бъде уважена. Претендира разноски по списък.

Ответникът – Комисията за енергийно и водно регулиране, чрез процесуален представител юрк. Н., оспорва жалбата, като я счита за неоснователна. Подробни доводи излага в писмени бележки.

Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД /ЕР Юг/ изразява писмено становище за неоснователност на жалбата и моли тя да бъде отхвърлена. Претендира юрисконсултско възнаграждение. В проведеното по делото съдебно заседание не се представлява. АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, установи следното:

На 19.09.2022 г. К. И. Г. подал до „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД две заявления с вх. № 10088605 и вх. № 10088697 за проучване и присъединяване на два обекта за производство на електрическа енергия - фотоволтаична електроцентрала (ФЕЦ) с инсталирана мощност 2750 kW, разположена в имот с кадастрален идентификатор ПИ 67338.100.78, и ФЕЦ с инсталирана мощност 2750 kW, разположена в имот с кадастрален ПИ 67338.100.77, находящи се в местност К., [населено място], общ. С., обл. С.. Във връзка с подадените заявления жалбоподателят е заплатил такса за извършване на проучване на условията за присъединяване.

След извършване на проучване ЕР ЮГ е определило, че ФЕЦ следва да се присъединят на ниво средно напрежение, чрез разкъсване на кабелна линия 20 kV, Динамо I“ от п/ст „ТЕЦ С.“ 110/20 kV в участъка между п/ст „ТЕЦ С.“ и ТП „Р.“, чрез изграждане на общо 4 бр. нови кабелни линии с проектна дължина по 30 m всяка от мястото на разкъсване до нов БКТП, разположен в имота на жалбоподателя.

С писмо с изх. № 19357/22.03.2023 г., съгласно чл. 53, ал. 2 от действащата тогава Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или разпределителните електрически мрежи /отм./, „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД е изпратило условията за присъединяване на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) за съгласуване.

С писмо изх. № ЦУ-ЕСО - 3378#1/09.5.2023 операторът на преносната мрежа е уведомил „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД, че е необходимо да преразгледа техническите изисквания и да предложи алтернативен начин за присъединяване, тъй като ако ФЕЦ бъдат присъединени по предложения начин, ще бъде надхвърлена мощността на предвидените за подмяна силови трансформатори 40/50 MW в п/ст „ТЕЦ С.“.

След продължила кореспонденция между „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД и ЕСО ЕАД за уточняване условията за присъединяване е постигнато съгласие /„взаимно приемливо техническо решение“/ относно условията на присъединяване.

На 27.02.2025 г. жалбоподателят е уведомен, че са извършени предварителни проучвания за присъединяване на двете централи и следва да заплати по 4 428 лв. за всяка централа за съгласуване на становищата, която сума той е заплатил.

Със Становище № 4536861/05.03.2025 г. и Становище № 4536653/20.06.2025 г. са определени точки за присъединяване на двата обекта към подстанция „Комуна“ - С., с дължина на трасето от 6 660 м, като кабелната линия преминава през градска зона. Съгласно становищата за присъединяване, жалбоподателят следва да предостави гаранция в размер на 50 000 лв. на мегават, съгласно измененията на чл. 29, ал. 1 от ЗЕВИ, въведени със ЗИД на ЗЕВИ (обн. ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г.).

К. И. Г. е подал чрез „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД жалба до КЕВР с вх. № Е-13-262-308/26.09.2025г., в която възразява срещу посочените в становището условия за присъединяване, както и срещу вмененото задължение за предоставяне на гаранция по чл. 29, ал. 1 от ЗЕВИ.

По повод на жалбата е изготвен Доклад с вх. № Е-Дк-1432 от 24.11.2025г., който е обсъден и приет на закрито заседание на КЕВР на 03.12.2025г. Видно от извлечението от протокол № 345, на същото закрито заседание КЕВР в състав „Енергетика“ е счела жалбата за неоснователна и е

приела процесното Решение № Ж - 1086 от 03.12.2025 г., с което е прекратено административното производство по подадената от дружеството жалба с вх. № № Е-13-262-308/26.09.2025г.

Мотивите, с които Комисията е приела жалбата за неоснователна, се свеждат до това, че „Електроразпределение Юг“ ЕАД е провело законосъобразно процедурата по присъединяване на обекти към електрическите мрежи съгласно правомощията си, произтичащи от чл. 116, ал. 2 от Закона за енергетиката и чл. 2 от Наредба № 6 от 28.03.2024 г. за присъединяване на обекти към електрически мрежи, както и във връзка със задълженията на производителя, произтичащи от чл. 29, ал. 1 от ЗЕВИ.

При така установеното от фактическа страна съдът формира следните изводи:

Жалбата е подадена в срок, от лице с правен интерес и срещу подлежащ на оспорване акт, поради което е допустима.

По същество е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно чл. 22, ал. 1, т. 1 от ЗЕ КЕВР разглежда жалби на ползватели на мрежи и съоръжения срещу оператори на преносни и разпределителни мрежи, като съгласно ал.7 редът за подаване на жалбите, тяхното разглеждане и процедурата за доброволно уреждане на спорове се уреждат в наредбата по чл. 60, а това е Наредба № 3 за лицензиране дейностите в енергетиката (Наредба № 3). Съгласно чл.147, ал.1 от Наредба № 3, когато в резултат на проверката по жалбата и събраните в хода на административното производство доказателства комисията установи, че жалбата е неоснователна, тя с решение прекратява преписката.

Оспореното по настоящото дело решение е взето единодушно на закрито заседание на КЕВР в състав „Енергетика“. С оглед на това, административният акт е издаден от компетентен орган в предвидената от закона форма, като е мотивирано в достатъчна степен, с посочване на фактическите и правни основания, въз основа на които е формирано волеизявлението на административния орган.

Към датата на подаване на заявленията и стартиране на процедурата за присъединяване е в сила Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (отм., в сила 02.04.2024 г.), а към датата на издаване на становищата за присъединяване е в сила Наредба № 6 от 28.03.2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи /в сила от 2.04.2024 г./.

Чл.7, ал.1 от Наредба № 6 от 24.02.2014г. регламентира, че съответният мрежови оператор определя условия за присъединяване на обекта. В алинея 2 е предвидено, че операторът на разпределителната мрежа съгласува с оператора на преносната мрежа условията за присъединяване на обект на клиента към разпределителната мрежа в 14-дневен срок от получаване на искането в случаите, когато присъединяването на обекта: 1. води до промени в договорите, сключени между двата мрежови оператора; 2. налага изграждане или реконструиране на съоръжения както в разпределителната, така и в преносната мрежа. Съгласно ал. 3 на същата разпоредба, операторът на преносната мрежа съгласува условията за присъединяване на обекти по ал. 2 в срок до 7 дни от получаване на информацията за необходимо съгласуване от оператора на разпределителната мрежа.

Съгласно чл.12, ал.1 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г., съответният мрежови оператор изготвя и предлага на лицата по чл. 4, ал. 3 писмено становище за условията за присъединяване. Срокът за изпълнение на задължението по ал. 1 е 14 дни от датата на постъпване на искането за проучване по чл. 4, ал. 1, с изключение на случаите по чл. 4, ал. 1, т. 8. /ал.2/. В случаите по чл. 7, ал. 2 срокът за издаване на становище за условията за присъединяване от оператора на разпределителната мрежа се удължава със срока на съгласуване на условията за присъединяване от страна на оператора на преносната мрежа /ал.6/.

Чл.53, ал.2 -5 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. /отм., в приложимата редакция за периода на кореспонденцията между ЕР Юг и ЕСО ЕАД/ изисква операторите на разпределителни мрежи да съгласуват с оператора на преносна мрежа условията за присъединяване на електрическа централа към разпределителната мрежа средно напрежение. Операторът на преносната мрежа съгласува условията за присъединяване на електрическата централа към електроразпределителната мрежа средно напрежение и сключва предварителен договор за присъединяване в срок от 25 дни. В условията за присъединяване се определят и съответните специфични технически изисквания съгласно чл. 75.

С оглед цитираните разпоредби са основателни оплакванията на жалбоподателя за неспазване на сроковете по чл.7, ал.2 вр. ал. 3 и чл. 53, ал.3 от Наредбата № 6 от 24.02.2014г. С издаването на становищата за условията и начина на присъединяване близо три години след датата на заявленията, тези срокове несъмнено са драстично надхвърлени. Това обаче няма отношение по същество към самите условия на присъединяване, срещу които са насочени основните възражения в жалбата до КЕВР. Неспазването на установените в Наредбата срокове по чл.7 и чл.53 не може да обоснове само по себе си краен извод за основателност на жалбата до КЕВР, предвид изложените в нея оплаквания и искания. Следва да се отбележи, че според съда електроразпределителното дружество не е действало недобросъвестно, а напротив – видно от кореспонденцията му с ЕСО ЕАД, същото е положило всички усилия, в това число като е предложило варианти, така щото да се запази първоначално предложението от него начин на присъединяване, който е по-благоприятен за жалбоподателя.

Изводите на КЕВР в частта относно определените условия за присъединяване са обосновани и в съответствие с материалноправните разпоредби. Съгласно чл. 116, ал. 2 от Закона за енергетиката, операторът на електропреносната мрежа, съответно операторът на електроразпределителна мрежа, е длъжен да определи технически възможното място на присъединяване при съобразяване с критериите за сигурно функциониране на електроенергийната система и в съответствие с утвърдените планове за развитие на електрическите мрежи.

Чл.2, ал.1 от Наредба № 6 от 24.02.2014г. /отм./ предвижда, че обекти на клиенти и производители на електрическа енергия се присъединяват към съответната електрическа мрежа при технически условия и начин, определени от съответния мрежови оператор. Аналогично, според действащата към датата на становищата Наредба № 6 /чл. 2, ал. 1/, обекти на клиенти и производители на електрическа енергия се присъединяват към съответната електрическа мрежа при технически условия и начин, определени от съответния мрежови оператор, при отчитане на възможно най-доброто икономическо и техническо решение. Чл. 10, ал. 1 от Наредба № 6 също предвижда, че съответният мрежови оператор определя условията за присъединяване на обекта.

Анализът на посочените разпоредби води до категоричен извод, че определянето на техническите изисквания за присъединяване към електрическата мрежа е изцяло от компетентността на оператора на разпределителна мрежа, а в хипотезата на чл.53,ал.2 от отменената Наредба №6 - съгласувано с оператора на преносна мрежа. От съдържанието на кореспонденцията между ЕР Юг и ЕСО по повод условията за присъединяване на обектите на жалбоподателя е видно, че е търсено и отчетено най-доброто икономическо и техническо решение, поради което не са налице основания да се счита, че е нарушено изискването на чл.2,ал.1 от действащата Наредба № 6.

Жалбата е неоснователна и в частта ѝ, касаеща изискването за представяне на гаранция.

До приемането на ЗИД на ЗЕВИ /обн. ДВ, бр. 86 от 13.10.2023г., в сила от 13.10.2023 г./ раздел II от глава четвърта на ЗЕВИ е бил озаглавен „Присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници“. В разпоредбите на чл.23-26

от него е била уредена в най-общ порядък процедурата по присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, като условията и редът за провеждане на процедурите, включително критериите за допустимост и за осъществяване на контрол от КЕВР, се уреждат с наредбата по чл. 116, ал. 7 от Закона за енергетиката, т.е. в Наредба № 6 от 24.02.2014г.

Със ЗИД на ЗЕВИ /в сила от 13.10.2023 г./ наименованието на раздел II е разширено и допълнено на "Административно обслужване на инвестиционния процес за изграждане на енергийни обекти за производство на енергия от възобновяеми източници. Присъединяване на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници". Заедно с това чл.23-25 са отменени, а процедурата за присъединяване на законово ниво е регламентирана след изменения в чл.26 от ЗЕВИ. За подаването на заявленията и издаването на становище за присъединяване отново се препраща към Наредбата по чл.116, ал. 7 от Закона за енергетиката. Със същия закон са приети и изменения и допълнения в чл.29, които предвиждат в тримесечен срок от получаване на становище за условията и начина за присъединяване по подадени искания по чл. 26, ал. 1 производителят на електрическа енергия от възобновяеми източници да предостави в полза на оператора на съответната електрическа мрежа гаранция под формата на депозит или банкова гаранция в размер на 50 000 лв. за всеки мегават (MW) присъединена мощност на бъдещия енергиен обект. В случай че производителят не предостави дължимата гаранция в посочения срок, становището се счита за невалидно.

Съгласно §69 от ПЗР към ЗИД на ЗЕВИ, започналите до влизането в сила на този закон процедури по отменените чл. 23, 24 и 25 се довършват по досегашния ред.

Съгласно § 70, ал.1 от ПЗР към ЗИД на ЗЕВИ, присъединяването на енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които към датата на влизане в сила на този закон е сключен предварителен договор за присъединяване или договор за присъединяване, се извършва по досегашния ред. Според ал.2, гаранцията по чл. 29, ал. 1 се предоставя за енергийни обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, за които са издадени становища за присъединяване, но към датата на влизане в сила на този закон не са сключени предварителни договори или договори за присъединяване. Гаранцията се предоставя в срок до три месеца от влизането в сила на този закон /ал.3/. В случай че гаранцията по ал. 2 не бъде предоставена в срока по ал. 3, процедурата по присъединяване на обекта се прекратява /ал.4/.

В случая спорният въпрос е дължи ли се гаранцията по чл.29 от ЗЕВИ за присъединяването на обектите на жалбоподателя, предвид обстоятелството, че процедурата за тях е започнала преди измененията и допълненията в разпоредбата, с които е въведено изискването за представянето ѝ? Безспорно е по делото, че процедурите по присъединяване на двете ФЕЦ на жалбоподателя са такива по отменените чл.23-25 от ЗЕВИ и съответно са започнали при действието на ЗЕВИ отпреди измененията в закона, като не са били приключили към влизането в сила на ЗИД на ЗЕВИ /ДВ, бр. 86 от 2023 г., в сила от 13.10.2023 г./.

Следователно, съгласно разпоредбата на §69 от ПЗР на ЗИД на ЗЕВИ няма съмнение, че по отношение на тези процедури се прилага редът, който е действал до разглежданите изменения в закона. С разпоредбата на §70 от ПЗР на ЗИД на ЗЕВИ обаче законодателят е установил отклонение от принципното решение, дадено с разпоредбата на § 69 относно заварените случаи, което отклонение се отнася специално и само за гаранцията по чл.29 ЗЕВИ. По отношение на гаранцията, предвидена в разпоредбата на чл.29 от ЗЕВИ, законодателят е възприел обратния подход – анализът на текста на § 70 налага извода, че разпоредбата на чл.29 от ЗЕВИ се прилага и за

заварените случаи, като само за някои от тях се предвижда изключение или изрична регламентация. Тоест, конкретно за гаранцията, предвидена в чл.29 ЗЕВИ, законодателят създава нарочна уредба за заварените случаи, като разграничава хипотезите в зависимост от етапа, на който се намират различните процедури. Така в хипотезата на §70, ал.2 от ПЗР на ЗИД на ЗЕВИ, която касае неприключена процедура, в която вече има издадено становище за присъединяване, но не е сключен предварителен договор за присъединяване или договор за присъединяване, изрично е предвидено, че се дължи гаранция. Обратно, в хипотезата на ал.1, в която процедурата също не е приключила, но вече е сключен предварителен договор, гаранцията на се дължи. Видно е, че и в двете хипотези /ал.1 и ал.2 на §70/ все става въпрос за неприключени процедури, които обаче са на различен етап и в зависимост от това е законодателно решен въпросът относно гаранцията. Представянето на гаранцията е изключено само по отношение на процедурите, при които има сключен предварителен договор за присъединяване или договор за присъединяване. За тези, при които няма сключен такъв договор, но има издадено становище, гаранцията се дължи, макар и в удължен срок - не от датата на получаване на становището, а от датата на влизане в сила на закона. По аргумент за противното на § 70, ал.1 и въз основа на тълкуването на ал.1 и ал.2 на § 70 във връзка една с друга, се налага заключението, че за всички останали заварени случаи на неприключени процедури, чл.29 от ЗЕВИ се прилага на общо основание. В този смисъл §70 следва да се разглежда като отклонение от правилото по § 69 от ЗЕВИ. Именно такъв е и настоящият случай – касае се за неприключена процедура, по която към датата на влизане в сила на чл.29 от ЗЕВИ не е имало издадено становище, съответно подписан предварителен договор или договор за присъединяване, следователно гаранцията се дължи съобразно текста на разпоредбата след получаването на становищата. При това положение КЕВР правилно е приела, че като е включило изискване за гаранция в двете становища за присъединяване, електроразпределителното дружество е действало в съответствие с нормативната уредба и подадената жалба срещу него се явява неоснователна.

В обобщение на изложеното и краен извод обжалваното Решение № Ж - 1086 от 03.12.2025г. се явява законосъобразно и жалбата срещу него следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на спора следва да бъде уважено искането на ответника и на заинтересованата страна за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София –град, III отделение, 51-ви състав

РЕШ И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на К. И. Г. срещу Решение № Ж – 1086/03.12.2025г. на Комисията за енергийно и водно регулиране, с което е прекратено административното производство по жалба вх. № Е-13-262-308/26.09.2025г.

ОСЪЖДА К. И. Г. да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране сума в размер на 102,26 евро за юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА К. И. Г. да заплати на „Електроразпределение ЮГ“ ЕАД сума в размер на 102,26 евро за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния

административен съд в 14 –дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: